

“Η ταπείνωση είναι το θε-μέλιο και η βάση της πνευμα-τι-κής ζωής”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμpanίας

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Την Κυριακή 17 Φεβρουαρίου το πρωί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμpanίας κ. Παντελεήμων λειτούργησε και κήρυξε το θείο λόγο στον Ιερό Ναό Αγίων Αναργύρων Στενημάχου.

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου:

«Ο Θεός, εύχαριστώ σοι ὅτι οὐκ εἰμί ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώ-πων».

Μέ τή γνωστή σέ ὄλους μας πα-ρα-βολή τοῦ Τελώνου καί Φαρι-σαίου ἡ Ἐκκλησία μας μᾶς εἰσάγει σήμερα στό Τριώδιο, στήν περίοδο πού ἀποτελεῖ τό προκαταρκτικό στάδιο τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσ-σαρακοστῆς.

Ἡ ἐπιλογή αὐτή τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος δέν εἶναι τυχαία, γιατί μᾶς διδάσκει τήν πρώτη καί θεμελιώδη ἀρετή, τήν ὁποία πρέ-πει νά θέσουμε ὄλοι ὡς βάση τῆς πνευματικῆς μας προετοιμασίας καί τοῦ πνευματικοῦ μας ἀγῶνος. Ποιά

είναι αυτή; Είναι ή ταπεί-νω-ση, ή οποία αναδεικνύεται μέσα από τή στάση και τή συμπεριφορά του τελώνου αλλά και έπιβεβαιώ-νεται από τους λόγους του Χρι-στοῦ, μέ τους οποίους όλοκληρώ-νε-ται ή παραβολή, ότι δηλαδή όσοι υπερηφανεύονται ταπεινώ-νο-νται και όσοι ταπεινώνονται ύψώνονται από τον Θεό.

Γιατί όμως ή ταπείνωση αποτελεί τή βάση και τό θεμέλιο τής πνευ-μα-τικῆς μας ζωῆς; Θα τό κατα-νοήσ-ουμε, εάν σκεφθοῦμε ότι ή πνευματική ζωή είναι ένας άγώ-νας για να ζήσουμε όχι όπως νο-μί-ζουμε ή όπως θέλουμε έμεϊς, αλλά όπως θέλει ο Χριστός, ώστε να ένω-θοῦμε μαζί του και ή ζωή να είναι έν Χριστωῦ ζωή. Για να τό έπι-τύχουμε όμως αυτό, θα πρέπει να αλλάξουμε στή ζωή μας και στον έαυτό όλα εκείνα που άπο-κλί-νουν ή και συγκρούονται μέ τό θέλημα του Θεοῦ. Θα πρέπει να βγά-λουμε από μέσα μας εκείνα τά όποϊα μάς έμποδίζουν να βαδί-σουμε τον δρόμο των έντολών του, καθώς δέν ύπάρχει άνθρωπος ο όποϊος να τηρεϊ μέ ακρίβεια τίς έντολές του Θεοῦ, χωρίς να πα-ρεκ-κλίνει και χωρίς να σφάλλει, γιατί ή πτώση και ή άμαρτία ένυ-πάρχουν στή φύση του ανθρώπου μετά τήν πτώση, και άκόμη και μία ήμέρα, λέει ο Χριστός, να είναι ή ζωή του ανθρώπου και πάλι θα άμαρτήσει.

Πώς όμως μπορεί ο άνθρωπος να κατανοήσει ότι άμάρτησε, ότι έχει αδυναμίες και έλαττώματα, ότι πα-ρεκκλίνει από τό θέλημα του Θεοῦ, εάν τά μάτια του είναι τυ-φλω-μένα από τον έγωισμό και δέν μπορεί να δια-κρίνει τά σφάλματα και τίς πτώ-σεις του, ώστε να τά διορ--θώσει και να αλλάξει τή ζωή του; Αντίθετα, ο ταπεινός άνθρω-πος είναι πάντοτε έτοιμος να ανα-γνωρίσει τό λάθος του, να παρα-δεχθει τήν αδυναμία του, να ζη-τήσει συγγνώμη από τον Θεό και να αλλάξει τή στάση τής ζωῆς του, αντικαθιστώντας τό κακό μέ τό κα-λό.

Νά γιατί ή ταπείνωση είναι τό θε-μέλιο και ή βάση τής πνευμα-τι-κῆς ζωῆς! Γιατί χωρίς αυτή δέν μπο-ρει κανείς να βελτιωθεί και να προοδεύσει. Γι' αυτό και ο Χριστός επαινει τήν ταπείνωση του τελώ-νου, σε αντίθεση μέ τήν υπερη-φά-νεια του Φαρισαίου. Γιατί ο τε-λώνης, ο όποϊος συναισθάνεται τήν άμαρτωλότητά του, μπορεί να αλλάξει ζωή, μπορεί να τήν θέσει σε νέα βάση, όπως είδαμε πριν από τρεις Κυριακές να συμβαίνει μέ τον άρχιτελώνη Ζακχαϊο.

Ο Φαρισαϊός όμως δέν έχει πε-ρι-θώρια να αλλάξει τή ζωή του, γιατί δέν τήν βρίσκει μόνο καλή και σύμφωνη μέ τό θέλημα του Θεοῦ, αλλά καλύτερη και από αύ-τή των άλλων ανθρώπων. Έπο-μέ-νως ή υπερηφάνεια του στερεϊ τή δυνατότητα τής μετανοίας, ή οποία αποτελεί τό δεύτερο σκα-λο-πάτι για διόρθωση του έαυτοῦ μας και τήν πρόοδο στήν πνευματική ζωή.

Έπειδή όμως ή υπερηφάνεια κρύ-βεται πολλές φορές και δέν μπορούμε να τήν άνιχνεύσουμε, ώστε να τήν αντιμετωπίσουμε, γι' αυτό και στή σημερινή

εὐαγγελικὴ παραβολὴ ὁ Χριστὸς μᾶς δείχνει ἕνα σύμπτωμα τῆς ὑπερηφανείας, τὸ ὁποῖο μᾶς βοηθεῖ νὰ τὴν ἐντο-πίζουμε. Καί αὐτὸ δέν εἶναι ἄλλο παρά ἡ κρίση τῶν ἀδελφῶν μας καί ἡ σύγκρισή τους μαζί μας.

«Ὁ Θεὸς εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμί ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώ-πων», λέγει ὁ Φαρισαῖος. Σέ εὐχα-ρι-στῶ, Θεέ μου, γιατί δέν εἶμαι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

Πόσο περίεργα φέρεται ὁ Φαρι-σαῖ-ος! Τά δικά του σφάλματα δέν μπορεῖ νὰ τά δεῖ, γιατί εἶναι τυ-φλω-μένος ἀπό τόν ἐγωισμό του. Ὅταν πρόκειται ὅμως νὰ δεῖ αὐτά τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, βλέπει ἐξαί-ρετικά καί διακρίνει τά πάντα.

«Δέν εἶμαι σάν τούς ἄλλους ἀν-θρώ-πους».

Ἄφοῦ δέν βλέπει τά δικά του λάθη ὁ Φαρισαῖος, πῶς μπορεῖ νὰ συγκρίνει τόν ἑαυτό του μέ τούς ἄλλους; Ἀλλά καί ποιός τόν ὄρισε κριτὴ τῶν ἀνθρώπων καί σφετερι-στή τοῦ δικαίωματος τοῦ Θεοῦ πού εἶναι ὁ μόνος κριτής τῶν ἀν-θρώ-πων; Καί ὅμως τό κάνει, γιά νὰ γίνεῖ ἐμφανής ἡ ὑπερηφάνειά του καί νὰ διδάξει καί σέ ἐμᾶς ὁ Χριστὸς πῶς μποροῦμε νὰ διακρί-νουμε τὴν ὑπερηφάνεια καί νὰ μὴν πέφτουμε στόν πειρασμό τοῦ Φαρισαίου, ὁ ὁποῖος ἀντί νὰ δι-καιωθεῖ γιά τὴν τήρηση τῶν ἐντο-λῶν τοῦ Θεοῦ, κατακρίθηκε γιά τὴν ὑπερηφάνειά του.

Ἄς προσέχουμε, λοιπόν, καί ἐμεῖς καί ἄς προσπαθοῦμε νὰ νικήσουμε τὴν ὑπερηφάνεια ἀποφεύγοντας τὴν κρίση τῶν ἀδελφῶν μας, ἔτσι ὥστε καί νὰ μὴν ἀστοχήσουμε στήν ταπείνωση καί τὴ μετάνοια, πού θά μᾶς βοηθήσουν νὰ προ-οδεύ-σουμε στήν πνευματικὴ μας ζωὴ, ἀλλά καί νὰ ἀποφύγουμε τὴ δίκαιη κρίση τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος «ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, τα-πει-νοῖς δέ δίδωσι χάριν»